

19. juni 2020

Vurdering af nabo- og partsbemærkninger Ejendommen Villingerødvej 75

Der er indkommet bemærkninger fra DN Gribskov samt 8 naboer, hvorunder der er en del medunderskrivere. Naboklager er underskrevet af et bredt udsnit af beboere på Klostermarksvej, Esrum Hovedgade, Klostergade, Ålykkevej, Kroengen, Rishavevej og Rishave Park (markeret med røde cirkler på kort nedenfor).

Samlet set gives der udtryk for stor modstand mod det ansøgte. Der kommenteres generelt på følgende emner:

- Stråling og 5G
- Alternative mastplaceringer
- Behovet for en 48 m mast
- Landskabsforhold
- Alternativ til mast
- Manglende inddragelse af borgere

En enkelt nabo på Klostermarksvej har efterfølgende spurgt til, hvornår masten kan komme op, idet han er positiv overfor projektet.

Stråling og 5G

Nabobemærkninger: Naboer henleder opmærksomheden på igangværende debat om, at stråling fra mobilmaster, herunder udrulning af 5G og påvirkningen herfra, muligvis vil være skadelig og kræftfremkaldende for mennesker og dyr. Der er usikkerhed om især flyvende dyr, som ikke kan orientere sig pga. frekvenserne, og stedet ved Esrum betegnes som "Danmarks bedste fugleatlas-område" med rovfuglene flyvende henover masten. Der peges på stadig flere videnskabelige rapporter fra uafhængige kilder, som påviser skadelige langtidseffekter på blandt andet menneskers DNA og øget forekomst af blandt andet kræft i hjerne og hjerte samt infertilitet. Udrulningen af 5G er derfor stoppet eller sat på pause helt eller regionalt i mange lande, også flere af dem som vi normalt sammenligner os med (Tyskland, USA, Storbritannien m.fl.) Det giver bekymring og utryghed. Udrulningen bør stoppes ud fra et forsigtighedsprincip. Flere bemærker, at de selv eller nogle i familien hører til gruppen af særligt følsomme over for bl.a. 3G-stråling og wifi (giver sig udslag i fysisk ubehag, hovedpine og koncentrationsbevær ved højere feltstyrker, f.eks. brug af håndholdt mobil og nærhed til mobilmaster). Derfor har fravær af nærtliggende mobilmaster været afgørende for valg af bolig i Esrum, så de selv kan slukke for strålingen. En mobilmast kan derfor betyde at folk må flytte.

Ansøger oplyser, at der på nuværende tidspunkt ikke er planlagt at etablere 5G på den ansøgte mast. Ansøger har vedlagt artikler, der peger på, at der ikke er videnskabelig evidens for påstande om sundhedsfare. Der uddybes ikke nærmere omkring sundhed/stråling og/eller strålingsrisiko/fare, da dette område håndteres af de danske sundhedsmyndigheder. TDC (og de andre teleoperatører i øvrigt) overholder og følger de retningslinjer og regler der er stillet i forbindelse med licenstilladelserne.

Administrationen bemærker, at stråling vedrører forhold, der forudsættes at være overholdt, når kommunen behandler en sag ud fra planlov og byggelov. Danske mobiloperatører skal følge fastsatte grænseværdier, og vurderingen heraf er ikke en del af kommunens myndighedsområde. Hvad angår personer, der er særligt sensitive også overfor stråling under grænseværdierne, må vi henvise til Sundhedsstyrelsens udtalelser. Sundhedsstyrelsen anerkender, at der er mennesker, der peger på, at den kroniske udsættelse for radio- og mikrobølger i hverdagen gør dem syge. Samlet set vurderer Sundhedsstyrelsen imidlertid, at der - med den viden, der foreligger i dag - ikke er undersøgelser, der på tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag er i stand til at sandsynliggøre en sammenhæng mellem sygdomsudvikling og eksponeringsniveauer, der ligger langt under de gældende grænseværdier. Skal dette forhold inddrages som et særligt menneskeligt hensyn i hver mastesag, er det vanskeligt at få opstillet antennemaster til understøttelse af den samfundsmæssige interesse i at etablere hensigtsmæssig dækning. Det bemærkes, at selve opsætningen af antenner på egnede konstruktioner vil kunne ske uden landzonetilladelse således, at det alene er placeringen af en ny mast som kræver landzonetilladelse. Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændret vurdering i f.t. den mest hensigtsmæssige masteplacering ud fra det ansøgte.

Alternative masteplaceringer

Nabobemærkninger: 5 beboerejendomme på Klostermarksvej er tidligere blevet brugt som argument for at sætte en mast op i området, og de har tilsvarende

tidligere oplyst at de ikke har dårlig mobildækning. De ønsker ikke en mast eller at blive brugt som argument for manglende dækning, da de oplyser at have fremragende mobildækning både indenfor og udenfor. De ønsker at bevare en fantastisk uforstyrret natur uden tekniske anlæg.

Naboer foreslår, at man i stedet finder en eksisterende post i nærheden af Esrum, hvor der er problemer med mobildækning, til opsætning af en ekstra 4G sender. En nabo bemærker, at Tingbakken ligger 37,5 meter over havet, mens forslået masteplacering ligger på 12,5 meter. På et andet højdedrag 27,5 meter over havet ligger Esromgaard med høje ladebygninger og siloer. Det foreslås at placere en lille mobilantenne på gavlen af Esromgaard. Det er højere oppe end den foreslåede placering ved Villingerødvej, og her vil mastehøjden kunne minimeres betragteligt og kunne skjules i bebygget område i stedet for at stå i naturskønne og frie omgivelser. Meget få borgere vil blive påvirket af masteplaceringen her. Alternativt anmodes der om, at der kigges på andre placeringer, så som Esrum Vandværk, som ligger på et højdedrag på 27,5 meter.

Ansøger oplyser, at det vigtigste for TDC er, at de til enhver tid i hele licensens forpligtelsesperiode, kan garantere minimumshastigheder på de af Energistyrelsen udpegede adresser. Den licensforpligtede dækning kan kun garanteres forudsat, at mastens dækningsområde begrænses betragteligt i forhold til, hvad man normalt ser på antennemaster. Dvs. at for at kunne opfylde dækningskravet, kan dækningsområdet ikke være så stort, som man normalt ser for antennemaster. Når dækningsområdet ikke er så stort, bliver mastens placering meget vigtig og antennepositionen skal derfor placeres tæt på de udpegede adresser. Det forventes, at forbruget af mobildata stiger hen over licensperiodens løbetid. Det høje forbrug stiller store krav til mastens dækningsområde og øger vigtigheden af, at masten placeres optimalt i forhold til de udpegede adresser. Afsøgningen af muligheder for at etablere dækning til de af Energistyrelsens udpegede adresser ved Esrum Mark startede for 3 år tilbage. Der findes ingen eksisterende strukturer i området, som kan bruges, og flere lodsejere har takket nej til en antennemast på deres jord. Både Helsingør Kommune og Gribskov Kommune har foreslået flere alternative placeringsmuligheder, i både Plejelt, Havreholm, Esrum by, Villingerød m.fl. Alle de foreslåede masteplaceringer har desværre ligget for langt fra de licensforpligtede adresser til, at TDC vil kunne opfylde Energistyrelsens krav til dækning.

Særligt om TDCs licensforpligtelse:

Ansøger pointerer, at den ansøgte placering er ansøgt med baggrund i de af Energistyrelsen stillede krav om mobilt bredbånd. Dvs. TDC har forpligtet sig til at yde 30 Mbps download og 3 Mbps upload til visse adresser i hele Danmark, udpeget af Energistyrelsen. Enkelte adresser udpeget af Energistyrelsen ligger nordøst for Esrum by. Hvordan og hvorfor adresserne er udpeget, er ikke nærmere defineret fra Energistyrelsens hjemmeside. I korte træk kan det beskrives således, at TDC i forbindelse med en auktion har erhvervet sig tilladelse til at benytte bestemte dele af frekvensbåndet. Med tilladelsen fulgte krav om dækning som beskrevet ovenfor. Den ansøgte antennemast på Villingerødvej 75 har til formål at opfylde de af Energistyrelsen stillede licenskrav kombineret med, at TDC kan give dækning til en stor del af Esrum by samt Esrum Kloster.

Administrationen bemærker, at der særskilt vedrørende Esromgaards driftsbygninger foreligger en landskabelig vurdering foretaget af Museum Nordsjælland, med fokus på kulturmiljøet i fladen omkring gården. Selve Esromgaard anses for et markant element i landskabet med store kulturhistoriske/

landskabsmæssige værdier. Ejendommen og i særdeleshed det omgivende kulturlandskab er sårbart over for en ændring i form af en antennemast. Museet konstaterer, at Villingerødvej 75 ikke som Esromgaard er omfattet af den fladeudpegning vedr. Esrum, som angives som et af de fem højest rangerende kulturmiljøer i kommunen (i Arkitektskolen Århus' kulturmiljøscreening fra 2019). Museet understøtter kommunens vurdering af, at den valgte position vil være synlig, men ikke være en markant påvirkning af det omgivende kulturlandskab og dets kulturhistoriske værdier. Tillige har den valgte placering en respektafstand fra Esrum Kloster og kanalen.

Administrationen vurderer, at området er afsøgt, og at der ved en samlet afvejning af områdets udpegede beskyttelsesinteresser og ansøgers beskrevne krav til en antenneposition nær Klostermarksvej ikke fra naboers side er foreslået løsninger, som repræsenterer en brugbar løsning til en bedre indpasset masteposition.

Behovet for en 48m mast

Nabobemærkninger: DN Gribskov kan ikke acceptere at en 48 meter høj gittermast skal indtage en så dominerende plads i dette enestående ådalsområde. De bemærker, at der ikke er tradition for at opstille master af denne størrelse i det åbne land.

Der kommenteres på kommunes egne retningslinjer om, at telemaster skal være så lave som muligt.

Nabo på Klostermarksvej bemærker, at selvom Esrum Kloster lider under dårlig dækning, er det som nævnt i afsnittet ovenfor ikke et problem i Klostermarken. Nabo oplyser, at teleselskaberne er blevet oplyst herom og i øvrigt jævnlige selv fremhæver den gode dækning, når der skal sælges nye abonnementer. Flere af ejendommene på Klostermarksvej har takket nej til tilbud om opstilling af en mast på deres respektive ejendomme bl.a. fordi de har udmærket dækning. De henviser til, at ifølge de officielle dækningskort oplyser hhv. Telia og TDC selv, at der i Klostermarken er 4G-dækning udenfor og 3G-dækning indenfor.

Ansøger oplyser, at der er søgt om en 48m høj mast, da masten placeres lavt i terrænet og blandt høje træer. Det havde ikke været nødvendig med så høj en mast, hvis den blev placeret højt i terrænet, men det visuelle udtryk ville stadig være det samme. Landskabet vil blive påvirket mere ved at placere en lavere mast på et højere niveau i terrænet, da der i området ikke findes steder, hvor masten skjules bedre end på den ansøgte placering.

Hi3G(3-mobil) ønsker også at benytte den ansøgte mast som antennebærer, hvilket yderligere begrundes en 48m mast. Jo flere operatører i masten, des højere skal masten være. Det nederste sæt antenner skal også op over træerne for at give dækning. En højere mast sikrer i øvrigt dækningen i området i fremtiden.

Administrationen bemærker, at den generelle praksis for mastehøjder er at opstille så lav en mast som muligt, men at det tillægges vægt at få en mast med en højde, der giver mulighed for flere operatører for at begrænse antallet af master. Indsigelserne giver ikke anledning til at kræve revideret mastehøjde.

Landskabsforhold

Nabobemærkninger:

Der er generel modstand mod en meget synlig 48 m høj mast. Masten vil være dobbelt så høj som de højeste træer og opleves i sammenhæng med Esrum Kloster og nationalparken samt ved indkørsel til byen. Det virker hovedløst at placere en så høj og skæmmende telemast lige midt i et værdifuldt kulturhistorisk interesseområde og bevaringsværdigt landskab. Landskabet indgår i et Natura 2000 område, og masten vil kunne ses fra Ruslandsfredningen samt fra den planlagte rekreative rute langs Esrum Kanal mod Snævret Skov. Positionen er

tillige ved den historiske skolesti fra Havreholm til Esrum Kloster, som indgår i den internationalt kendte pilgrimsrute. En mast skal gemmes væk i videst muligt omfang, specielt ved nationalt vigtige natur- og kulturområder som Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Man vil forvente ved et sådant nationalt og kommunalt eksklusivt initiativ, at der kæmpes på alle fronter for at få et så gennemtænkt og velfungerende resultat som muligt. Besøgende af nationalparken vil forvente grønne skove og bølgende marker i et åbent frit landskab.

Der er beskrivelser af beboernes nuværende store naturoplevelser, samt af den store artsdiversitet i området. Det bemærkes, at indsigere er flyttet til området for netop ikke at blive forstyrret af tekniske anlæg el. lign, men for at nyde Esrum Ådal, som er et af de eneste større sammenhængende landskaber i kommunen, som er uden større tekniske anlæg. Masten bliver aldrig en naturlig del af landskabet når den placeres i det åbne land og især med den ansøgte højde. Det nævnes, at Gribskov Kommune normalt anbefaler erhvervsområder som den mest hensigtsmæssige placering af telemaster. Placeringen kan ikke ses som bebygget område, men som åbent landskab med tre huse placeret direkte nedenunder. Det betyder at masten vil rage op som et fyrtårn og være aldeles skæmmende på det frie landskab. Noget det politiske udvalg netop tidligere har brugt som begrundelse for afvisning af placeringer af telemaster i bl.a. Helsingør og Gilleleje.

Det afvises, at placeringen repræsenterer en rimelig landskabelig indpasning. Den ansøgte placering er et af de aller mest lavtliggende på Esromgaard's jorder. Der er nærliggende områder på samme jordbesidders mark, også steder med bevoksning, hvor det naturlige terræn er 10-30 meter højere. Nabo formoder derfor, at en eventuel placering lidt højere oppe på marken ville kunne reducere højden på den ansøgte mast betragteligt. Masten vil i givet fald stadig være uønsket set herfra, men en mindre mast placeret en smule længere væk fra de nærmeste huse i byen (men i nogenlunde samme afstand til klosteret) ville trods alt kunne reducere udsigtsgenerne for naboerne i byen betragteligt.

Det bemærkes, at flere naboer på Klostermarksvej har takket nej til tilbud om opstilling på egne respektive ejendomme. Dette for ikke at udsætte hverken naboer eller udsigten i dette sjældne landskab for grimme tekniske unødvendige installationer, selvom der fulgte både et betragteligt opstillingsbeløb samt lejeindtægt med.

En nabo mener, at placeringen beror på private økonomiske interesser og et politisk udvalg, der ikke tager sit ansvar om at passe på naturen og kulturhistorien i Gribskov alvorligt.

Ansøger oplyser, at den ansøgte masteplacering er fundet med udgangspunkt i det af Energistyrelsen stillede licenskrav samtidig med, at det er forsøgt at tage mest muligt hensyn til landskabet. Masten er placeret i et lille stykke skovområde, som skjuler langt det meste af masten samt det tekniske udstyr.

Administrationen bemærker, at placering af master i det åbne land ikke kan undgås i et område som Gribskov Kommune, hvor der er store ubebyggede arealer, hvis der skal arbejdes for dækning også udenfor erhvervsområder og større sammenhængende bebyggelser. Vi vurderer ligesom naboerne, at der i denne sag er tale om et område med landskabs- og naturinteresser for både beboere og besøgende. Dog er det et større område med interesseudpegninger, så det er vanskeligt at få dækket det ønskede område uden at berøre disse beskyttelsesinteresser. Det kan oplyses, at en tidligere behandlet ansøgning om masteplacering i Helsingør Kommune til dækning af samme område er blevet afvist i Planklagenævnet på grund af nærheden til fredet område. Placeringen på

Villingerødvej er således et udtryk for et kompromis med vurdering af den bedst mulige indpasning trods påvirkning af omgivelserne. Nærmeste område udenfor værdifuldt landskab ligger godt 2,5 km fra det område, der skal dækkes, og Planklagenævnet har udtalt, at det forhold, at en ansøger har opnået licens med dækningskrav, begrænser hvor langt væk der skal undersøges alternativer. Placeringen ved eksisterende boliger og i en træbevoksning vurderes således fortsat at være den landskabeligt bedste løsning ud fra en afvejning mellem planlovens forskellige formål.

Alternativ til mast

Nabobemærkninger: Det bemærkes, at den teknologisk udvikling inden for andre metoder af datatransmission må kunne give Esrum kloster det "mobile pay" net de har brug for. Udbredelsen af anden teknologi overflødiggør i stor udstrækning behovet for bedre mobildækning via master i Esrum. Få indbyggere i Esrum oplever dårlig mobildækning, og de har i stedet mulighed for at anvende mobil via wifi i hjemmet. Denne teknologi vinder større og større udbredelse, og Esrum er begunstiget af en telecentral i byen, hvorfor der er gode internethastigheder på kobbernettet. Alle i byen har således mulighed for at få dette til at virke glimrende (og flere benytter sig allerede af det). Derudover er der ført fiberkabler gennem byen, så udbredelsen af fibernet med endnu højere hastigheder vil antageligvis også let kunne udbredes i nær fremtid. Endelig menes satellitbaseret wifi på sigt at kunne afløse behovet for lokalt opstillede master, og således er teknologien som den ansøgte mast er tiltænkt at skulle bære allerede ved at blive overhalet indenom. Udbyttet af en mobilmast ved Esrum står simpelthen ikke mål med påvirkningen af landskabet og de potentielle sundheds- og trivselsmæssige påvirkninger af borgerne i byen.

Det må forventes, at masterne pga satellitter bliver overflødige, og at kommunen sikrer sig at opstiller også nedtager masten efter endt brug.

Flere nævner, at behovet på Klostermarksvej er fibernet. Det vil være billigere og tilgodeser området bedre end en mast, der virker som en undskyldning for at få dækket andres behov ad bagvejen. En nabos 4G mobiltelefoni er ok som det er nu, med signal selv i kælderen, mens det kablede internet kører med max hastighed på 13/2 Mbit via et ældre kobbertelefonkabel.

Ansøger har ikke kommenteret på disse alternativer.

Administrationen vurderer, at bemærkningerne ikke giver anledning til ændret vurdering af ansøgningen, da der nævnes anden teknologi end det, ansøger tilbyder. Ved en evt. afvisning af det ansøgte kan Gribskov Kommune ikke garantere, at andre firmaer tilbyder en opgradering i form af de nævnte alternativer til dækning. Det kan derfor ikke indgå som et argument i sagsafklaringen, ud over den generelle afvejning af om et muligt begrænset behov p.t. bør tilgodeses. Administrationen er enig i, at der som ved øvrige mastetilladelser skal stilles vilkår om fjernelse, når masten ikke længere er i anvendelse til det angivne formål.

Manglende inddragelse af borgere

Nabobemærkninger: Det kritiseres, at forhåndsdialog med ansøger ikke inddrager kommunes borgere på trods af, at en tidlig dialog kunne oplyse, forventningsafstemme og skabe tryghed i processen. Borgerne i Esrum, der skal leve med masten, bliver stort set ikke inddraget, og kommunen vælger kun at informere et absolut minimum. Beregningen for den "minimumscirkel", hvor naboer informeres, er fire gange mastens højde, hvilket kun giver mening i tættere bebygget område, industrikvarterer m.v.

En nabo bor ganske tæt på det planlagte opsætningssted uden at være direkte orienteret. Trods det, at masten måske ikke er synlig fra ejendommen, vil en stråling fra masten sandsynligvis nå langt, og derfor mener naboer, at en større kreds end nærmeste huse har en væsentlig og individuel interesse i opsætningen af masten.

Ansøger har ikke kommenteret på inddragelsen.

Administrationen bemærker, at der er foretaget en almindelig udvælgelse af naboer, der efter planlovens landzonebestemmelser har krav på at blive naboorienteret, hvilket vil sige de matrikulære ejendomme med nærliggende beboelser. Det er korrekt, at der efter praksis også udregnes en orienteringscirkel, som kan inddrage flere, der anses for at blive væsentligt berørt. Øvrige omkringboende har ikke væsentlig individuel interesse i sagen, da der er tale om en videre ubestemt kreds af beboere, som vil kunne se masten. Det går ud over normal høringspraksis at sende naboorientering ud til samtlige borgere i større bysamfund. Esrums Borgerforening er dog inkluderet som repræsentant for en ubestemt kreds af Esrumborgere, selvom de ikke er direkte naboer, fordi Esrums by som samlet bebyggelse rummer de nærmeste beboelser bortset fra boligerne ved selve mastepositionen. Det forhold, at der kan forekomme stråling, er ikke et forhold, som kan inddrages i landzonevurderingen som nævnt i afsnit herom ovenfor, og administrationen vurderer derfor, at høringskredsen er tilstrækkelig efter praksis.